

Dosarul nr. 2ra-1095/22
2-21025084-01-2ra-10082022

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud: Gh. Bîrsan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, D. Stănilă, D. Corolevschi)

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Tatiana Ropot, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Ropot împotriva lui Ruslan Ropot, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Edineț cu privire la decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Tatiana Ropot, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu și a fost menținută hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 17 februarie 2021 Tatiana Ropot a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Ropot, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Edineț solicitând decăderea din drepturile părintești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, căsătoria încheiată între Tatiana Ropot și Ruslan Ropot în conformitate cu art. 37 din Codul familiei a fost desfăcută de către Judecătoria Edineț la data de 16 octombrie 2015.

A menționat reclamanta că, în rezultatul căsătoriei s-au născut feciorii xxxxx, a.n. xxxxx și xxxxx, a.n. xxxxx, care la moment se află la educația și întreținerea reclamantei, fapt confirmat prin certificatul privind componența familiei nr. 5797 din 17 decembrie 2020 eliberat de primăria mun. Edineț RM.

A susținut reclamanta că, tatăl minorilor în prezent manifestă o atitudine rezervată și nepăsătoare față de creșterea, instruirea, îngrijirea și protejarea acestora adică. Pârâtul Ropot Ruslan nu-și onorează obligațiile sale, față de fiii - xxxxx și xxxxx.

A afirmat reclamanta că, părintele care nu se implică în niciun mod la educația și creșterea copilului, practic, nu se construiește niciun fel de relație între un astfel de părinte și copilul lui, pentru că lipsesc interacțiunile dintre ei, care într-un mod normal ar trebui să existe. De întreținerea și educația copiilor minori are grijă doar Tatiana Ropot, iar Ruslan Ropot se eschivează de la plata lunară a pensiei de

întreținere a minorilor. Acest fapt este dovedit prin adeverința cu nr. 915 din 17 decembrie 2020 eliberată de executorul judecătoresc Veronica Ușurelu. Potrivit adeverinței menționate este confirmat faptul, că restanța la pensia de întreținere a copiilor constituie 67940, 50 lei. Ruslan Ropot nu se interesează de soarta copiilor. Un alt temei de decădere mai este și faptul, că Ruslan Ropot iniția deseori conflicte și avea un comportament periculos, fiind nevoită de a se adresa cu plângere la poliție. Pe data de 30 decembrie 2015 de către Judecătoria Edineț a fost emisă o sentință de condamnare conform art. 201¹ alin. (1) Cod penal.

Întemeindu-și acțiunea în baza dispozițiilor art. 67, 51, 60, 61 Codul familiei, a solicitat decăderea pârâtul Ruslan Ropot din drepturile părintești asupra copiilor minori.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central s-a respins acțiunea depusă de Tatiana Ropot ca neîntemeiată.

La 23 octombrie 2021, Tatiana Ropot, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu a declarat apel nemotivat, iar la 24 ianuarie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 26 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Tatiana Ropot, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu și a fost menținută hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond, corect a interpretat circumstanțele cauzei și just a aplicat normele de drept material și procedural, adoptând o soluție legală și întemeiată în acest sens de respingere integrală a acțiunii înaintate. Deoarece, niciun argument invocat de apelantă/reclamantă nu pot fi reținute la cazul pârâtului, motiv pentru care pârâtul-intimat nu urmează a fi decăzut din drepturile părintești.

La fel, instanța de apel a constatat că, instanța de fond justificat a conchis că temeiurile decăderii din drepturile părintești sunt enumerate exhaustiv la art. 67 Codul familiei, iar reclamanta Tatiana Ropot, în cererea de chemare în judecată a invocat drept temei de decădere faptul eschivării pârâtului de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere, precum și faptul condamnării acestuia pentru violența în familie, acțiunea decăderii din drepturile părintești, reglementată de Codul familiei, reprezintă cea mai severă măsură aplicată părinților.

Instanța de apel a remarcat că, decăderea din drepturile părintești constituie o sancțiune care poate fi aplicată de către instanța de judecată față de părinții, care din culpa gravă, nu-și îndeplinesc obligațiunile față de copil sau fac abuz de drepturile lor părintești.

Neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii, astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților conduce la decăderea din drepturile părintești.

Mai mult, instanța de apel a remarcat că, în cadrul ședinței instanței de judecată nici reprezentanții Autorității Tutelare prin Avizul prezentat n-au putut aprecia cert oportunitatea decăderii din drepturile părintești a pârâtului în lipsa mamei copiilor Ropot Tatiana și în lipsa copiilor minori Ropot Chiril și Ropot Nichita.

La data de 25 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Tatiana Ropot, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți judecarea recursului și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a luat în considerare toate circumstanțele importante, a aplicat eronat analogia legii fără a fi analizate toate probele la caz.

A afirmat reclamanta că, intimatul Ruslan Ropot încalcă prevederile art. 67 din Codul familiei, se eschivează de la executarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere, astfel acesta poate fi decăzut din drepturile părintești.

Decăderea din drepturile părintești este sancțiunea prin efectul căreia părintele care își exercită drepturile sau își îndeplinește obligațiile părintești contrar intereselor copilului, își pierde aceste drepturi. Decăderea din drepturile părintești constituie o măsură ce poate fi luată numai în interesele minorului și urmărește protejarea acestor interese.

Astfel, aplicarea corectă și uniformă de către instanțele judecătorești a legislației din domeniul familiei, este una din condițiile soluționării legale a cauzelor civile privind decăderea din drepturile părintești. Generalizarea practicii judiciare atestă că instanțele judecătorești, de regulă, aplică corect legislația la examinarea acestei categorii de cauze.

Consideră că intimatul Ropot Ruslan întrunește motivele stipulate în art. 67 lit. a), h) Codul familiei pentru decădere din drepturile părintești.

Totodată, a relatat că, urmare a decăderii, părintele pierde drepturile părintești cu privire la persoana și bunurile minorului, precum și îndatoririle părintești, cu excepția obligației de întreținere față de minor. Altfel spus, decăderea din drepturile părintești nu are ca efect atingerea drepturilor copilului față de părintele său și, în consecință, această sancțiune nu produce nici atingerea obligațiilor părintelui corelative acestor drepturi. În cazul acestui temei se includ acțiunile sau inacțiunile care pun în primejdie sănătatea fizică și psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai și materiale, învățatură și instruirea copilului.

Mai mult, orice copil are dreptul de a fi crescut de proprii părinți, fapt prevăzut de art.7 al Convenției cu privire la Drepturile Copilului. Acest principiu de bază a fost consacrat încă prin Declarația Drepturilor Copilului din 1959.

Menționează că, acest drept trebuie examinat în corelație cu câteva aspecte: responsabilitatea părinților sau, după caz, a membrilor familiei lărgite ori ai comunității pentru orientarea și dezvoltarea capacităților copilului; responsabilitățile conjugate ale părinților sprijinite adecvat de către stat; interzicerea separării oricărui copil de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care această separare este necesară în interesul superior al copilului; obligația statelor să sprijine părinții cu privire la responsabilitățile materiale pe care aceștia le au față de îngrijirea copiilor lor.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 12 mai 2022

La 04 iulie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a avocatului Ghenadie Odobescu, în interesele lui Tatiane Ropot,

odobescu8partenerii@gmail.com (f.d. 137) și la adresa poștală a recurenteii Tatiana Ropot fiind recepționată de ultimul la data de 14 iulie 2022.

Astfel, recursul, declarat la data de 25 mai 2022, este în termen.

La 10 august 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 158).

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Ropot, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Tatiana Ropot, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Tatiana Ropot, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Tatiana Ropot, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic